

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **E. A.**, zastoupený Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2008, čj. OAM-438/LE-05-05-2008, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2009, č. j. 47 Az 59/2008 – 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokáta Mgr. Eduarda Beneše **s e u r č u j e** částkou 2856 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 8. 9. 2008, čj. OAM-438/LE-05-05-2008. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu byla zamítnuta žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

Krajský soud se ztotožnil se závěrem správního orgánu, že žalobce nesplňuje podmínky udělení mezinárodní ochrany. Žalobce opustil zemi původu pouze proto, že mu vadily útoky ze strany neznámých osob, o kterých se domníval, že byly ve spojení s tajnou službou, jejichž prostřednictvím chtěla tajná služba docílit toho, aby opustil zemi původu, jako důsledek nenastoupení vojenské služby. Slovního napadání se žalobce, jak sám vypověděl, neobával, a neměl v této souvislosti z ničeho strach; pouze mu to vadilo.

Žalobcem uváděné skutečnosti však nelze dle názoru krajského soudu podřadit pod taxativně vyjmenované důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu.

Jednání neznámých osob není možno podle krajského soudu ani přičítat státu, neboť tvrzení žalobce o tom, že tyto osoby jsou napojeny na tajnou službu, je pouze žalobcovou ničím nepodloženou domněnkou. Jako značně pochybné posoudil krajský soud tvrzení žalobce, že by slovní útoky měly být odplatou za to, že nenastoupil vojenskou službu, neboť podle výpovědi žalobce neměl žádné z jeho kolegů, rovněž učitelů, kteří taktéž vojenskou službu nenastoupili, žádné problémy. V případě odchodu ze země původu se žalobce podle krajského soudu obával pouze toho, že ztratí dosavadní zaměstnání.

Žalovaný podle názoru krajského soudu nepochybil v aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, protože žalobce neuváděl žádné azylově relevantní důvody podle § 12 zákona o azylu, taktéž závěr o neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu plně odpovídá skutkovým zjištěním.

Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).

Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s., jejichž znění přednesl v kasační stížnosti.

Stěžovatel uvedl, že se krajský soud nevypořádal s otázkou hrozící vážné újmy v případě jeho návratu, ačkoliv od začátku poukazuje na skutečnost, že mu bylo vyhrožováno a že se bojí návratu do země původu. Krajský soud nevzal v úvahu výpověď stěžovatel při jednání, kde zdůraznil, že se v jeho případě jednalo o výhrůžky, nikoliv o pouhé nadávky a že mu hrozí nebezpečí vážné újmy ze strany státu. Skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, krajský soud se dále podle mínění stěžovatele nevypořádal se situací v Maroku, kde demokratický systém není samozřejmostí. Dle jeho přesvědčení jsou splněny podmínky podle § 14a zákona o azylu, tedy existují u něj důvodné obavy, že pokud bude vrácen do státu, jehož je občanem, hrozí mu skutečné nebezpečí vážné újmy. Pokud žalovaný ani krajský soud k tomuto závěru nedospěl, měl být stěžovateli udělen alespoň humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozhodnutím krajského soudu.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

Ke všem pouze obecně podávaným důvodům v kasační stížnosti poukazuje Nejvyšší správní soud např. na rozhodnutí téhož soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, publikovaném pod č. 312/2004 Sb. NSS, v němž byl vysloven závěr, že námitky obecného charakteru bez uvedení konkrétních skutečností jsou nedůvodné.

Podmínky přezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu stran jeho zdůvodnění Nejvyšší správní soud hodnotil ve vícero rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaném pod č. 589/2005 Sb. NSS (tam viz i odkazy na prejudikaturu), v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaném pod č. 133/2004 Sb.

Otázkou zjišťování skutkového stavu správním orgánem v případě zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud již dostatečně zabýval v řadě svých rozhodnutích, viz rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publikovaný pod č. 181/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003 - 48, www.nssoud.cz. V rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 59, publikovaným pod č. 181/2004 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud judikoval: „Povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu (pozn. soudu – míněn zákon č. 71/1976, správní řád, ve znění pozdějších předpisů), má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl“.

Posouzením žádosti o udělení mezinárodní ochrany, v níž žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a zákona o azylu, se Nejvyšší správní soud již dostatečně zabýval ve své judikatuře, např. v rozsudku ze dne 12. 4. 2007, č. j. 7 Azs 17/2007 - 59, www.nssoud.cz; k otázce zjevně nedůvodné žádosti o azyl se obecně vyjádřil i v rozsudku ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, www.nssoud.cz. K tomu navíc zdejší soud uvádí, že možností udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu se Nejvyšší správní soud zabýval ve svých předchozích rozhodnutích (viz např. rozsudek ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 - 79, www.nssoud.cz, kde soud dospěl k závěru, že z jiných, než v citovaném ustanovení uvedených, důvodů nelze doplňkovou ochranu udělit). Poukazuje se dále např. na stanovisko v rozsudku ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 - 79, dostupný na www.nssoud.cz, že: „obavy stěžovatele, že v případě návratu do vlasti bude nezaměstnaný, že bude pronásledován pro své (doposud neprojevené) politické přesvědčení, nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v § 14a zákona o azylu.“

Tím, že při zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu není namístě samostatně rozhodovat o udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, se pak tento soud zabýval například v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 1 Azs 8/2003 (publ. na www.nssoud.cz). V tomto rozsudku bylo uvedeno: „Správní orgán pochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu, přičemž současně posuzoval důvody pro udělení azylu podle § 13 (sloučení rodiny) a § 14 (humanitární azyl) a výrokem se o nich vyjadřoval. Pokud totiž v řízení o žádosti o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona, pak správní orgán bez dalšího – ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení - zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona zjišťován není, dostává se výrok správního orgánu o zamítnutí žádosti o udělení azylu podle § 16 zákona do logického rozporu s výrokem o neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona“.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Žalobci byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Výše odměny byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za

jeden úkon právní služby spočívající v písemném podání soudu ve věci samé (sepsání kasační stížnosti) a náhradě hotových výdajů, tedy ve výši 1 x 2100 Kč a 1 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Za úkon právní služby spočívající v informování klienta o podání kasační stížnosti dne 17. 4. 2009 soud zástupci odměnu nepřiznal, jelikož nebylo prokázáno trvání porady přesahující jednu hodinu, jak to vyžaduje § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu; první porada proběhla již v rámci převzetí zastoupení v žalobním řízení. Taktéž přípis advokáta ze dne 11. 8. 2009 nelze považovat za úkon právní služby, za který odměna náleží (ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu). Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Zástupci tedy celkem náleží 2856 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. září 2009

Vlašín

JUDr. Jaroslav
předseda senátu